

Sygn. akt III KZ 24/14

POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Ryński

w sprawie W. J. M.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 10 czerwca 2014 r.

zażalenia skazanego W. J. M. na postanowienie Sądu Okręgowego w Z. z dnia 28 marca 2014 r., sygn. akt II Ka [...], w przedmiocie odmowy przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Wskazany postanowieniem odmówiono skazanemu W. M. przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Z. z dnia 16 stycznia 2014 r., sygn. akt II Ka [...], albowiem przedstawiona przez skazanego przyczyna niedochowania terminu nie spełnia wymogu okoliczności „od strony niezależnych” w rozumieniu art. 126 § 1 k.p.k., skoro nie wykazał on należytej staranności przy podejmowaniu działań zmierzających do złożenia przedmiotowego wniosku.

Na powyższe postanowienie zażalenie złożył skazany podnosząc, iż uchybienie terminu do złożenia przez niego wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku spowodowane było faktem, że jego obrońca z urzędu po wyroku Sądu odwoławczego zobowiązała się do podjęcia czynności procesowych niezbędnych do wywiedzenia kasacji, a nawet podała nazwisko adwokata, który w tej sprawie miał się skontaktować z pozbawionym wolności skazanym, jednak z nieznanych mu przyczyn adwokaci zaniechali osobistego kontaktu oraz złożenia w terminie wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu II instancji mimo, że czynności strony dokonywane w postępowaniu kasacyjnym objęte są przymusem adwokackim. Na tej podstawie skarżący uznał, że przekroczenie terminu zawitego nastąpiło z przyczyn od niego niezależnych w rozumieniu art. 126 § 1 k.p.k.

W konkluzji wniósł on o zmianę zaskarżonego postanowienia przez przywrócenie terminu zawitego do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku oraz złożył taki wniosek, tym samym dopełniając czynności, która miała być w terminie wykonana.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie. Słusznie stwierdził Sąd Okręgowy, że treść złożonego wniosku o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku nie wskazuje, aby po stronie skazanego wystąpiły okoliczności od niego niezależne, które uniemożliwiałyby lub nawet w znacznym stopniu utrudniały dotrzymanie siedmiodniowego terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku. W orzecnictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że przyczyna niezależna od strony, w rozumieniu art. 126 § 1 k.p.k. to taka, której strona nie mogła usunąć i dokonać wymaganej przez prawo czynności we właściwym czasie. Przepis ten odwołuje się do kryterium obiektywnego przyczyny niezależnej od strony, zaś przedmiotem oceny jest m. in. to, czy dochowała ona należytej staranności, by dokonać czynności w terminie (zob. postanowienie SN z dnia 18 września 2013 r., V KZ 66/13, Prok.i Pr.-wkł. 2013/12/9).

Skazany nie kwestionował, iż uchybił siedmiodniowemu terminowi zawitemu do złożenia wniosku o uzasadnienie, oraz że o sposobie o terminie złożenia takiego

wniosku został prawidłowo pouczone, co potwierdza także analiza akt. Natomiast lokował uchybienie w tym zakresie po stronie jego obrońcy z urzędu.

Na wstępie należy podkreślić, iż uchybienie terminowi zawitemu, zawinione przez obrońcę, nie może obciążać oskarżonego (skazanego) i szkodzić jego interesowi procesowemu, gdyż jest to przyczyna od strony niezależna w rozumieniu art. 126 § 1 k.p.k. (zob. postanowienie SN z dnia 29 czerwca 2010 r., V KZ 31/10, OSNwSK 2010/1/1307), rzecz jednak w tym, iż w sprawie niniejszej skarżący ubiegając się o przywrócenie terminu zawitego nie wykazał, aby taka sytuacja wystąpiła. Wprawdzie na rozprawie apelacyjnej skazany korzystał z pomocy obrońcy z urzędu adw. A. R.-N. (k.558), jednak przewidziane w art. 84 § 1 k.p.k. uprawnienie, nie nakłada na obrońcę z urzędu obowiązku podejmowania czynności procesowych po prawomocnym zakończeniu postępowania (zob. wyrok SN z dnia 7 maja 1997 r., IV KKN 106/96, OSNKW 1997/7-8/68). Zakres czasowy obowiązku działania obrońcy z urzędu określony jest w art. 84 § 2 k.p.k. i wyznacza go moment prawomocnego zakończenia procesu; później obrońca taki może, ale nie musi podejmować działań obrończych. Z tego powodu to na skazanym ciążył obowiązek skontaktowania się z obrońcą, który w jego imieniu złożyłby wniosek o uzasadnienie przedmiotowego wyroku. Nawet będąc pozbawiony wolności, przy aktualnych możliwościach komunikowania się na odległość, mógł to uczynić na wiele sposobów. Na marginesie należy zauważyć, że W. M. nie potrafi wskazać nazwiska adwokata, który miałby się z nim skontaktować po wyroku i podjąć stosowne czynności procesowe, czy też kancelarii adwokackiej, która miałaby się zająć jego postępowaniem kasacyjnym. Dlatego twierdzenie skarżącego, iż reprezentująca go na rozprawie apelacyjnej obrońca z urzędu z własnej inicjatywy zapewniła go, że jej zespół adwokacki zajmie się postępowaniem kasacyjnym, nie stanowi dostatecznego dowodu dla wykazania, iż takie uzgodnienia miały miejsce, zwłaszcza że nie zarejestrowano ich w formie pisemnej z której adwokaci w takich sytuacjach często korzystają. Skazany w odpowiednim czasie nie skontaktował się także z Sądem odwoławczym aby uzyskać informację czy obrońca złożył wniosek o uzasadnienie, o którym mowa w art. 524 § 1 zd.2 k.p.k. Warto zauważyć, że pierwsze po wydaniu wyroku przez Sąd odwoławczy pismo skazanego skierowane do Sądu Okręgowego w Z. o podanie adresu kancelarii adwokackiej, która

reprezentowała go w postępowaniu odwoławczym, nie zawierało takiego pytania i zostało przesłane w dniu 13 lutego 2014 r., a zatem znacznie po terminie do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku (k.597- 598). Jednocześnie skazany był pouczony, że wniosek o uzasadnienie nie jest objęty przymusem adwokackim i może go złożyć osobiście oraz nie było żadnej przeszkody aby taki wniosek w terminie złożył, albowiem nie stanowi jej sygnalizowany przez skarżącego stres związany z treścią wyroku Sądu odwoławczego (zob. postanowienie SN z dnia 1 czerwca 2010 r. IV KZ 32/10, OSNwSK 2010/1/1144).

Dlatego też należy podzielić stanowisko Sądu Okręgowego w Z., że nie można uznać, aby niedotrzymanie przez skazanego terminu zawitego było w sensie obiektywnym skutkiem okoliczności od niego niezależnych.

Z tych też względów Sąd Najwyższy utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.

[aw]